

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 05.09.1972, sp. zn. 2 Tz 6/72, ECLI:CZ:NS:1972:2.TZ.6.1972.1

Číslo: 17/1974

Právní věta: K poměru neoprávněného užívání cizího mot. vozidla (§ 209a odst. 1 tr. zák.) a krádeže (§ 247 odst. 1 tr. zák.). Ust. § 209a odst. 1 tr. zák. předpokládá, že pachatel má úmysl užívat cizí mot. vozidlo jen přechodně, tj. disponovat s ním jen relativně kratší dobu, aniž by tím však vyčerpал jeho podstatu nebo je podstatně opotřeboval. V úmyslu pachatele cizí mot. vozidlo přechodně užívat musí tedy být zahrnut i záměr vrátit je po jeho přechodném užití osobě, které bylo odňato anebo této osobě alespoň umožnit, aby obnovila své dispoziční právo s mot. vozidlem, jehož výkon jí byl přechodně tr. činem pachatele znemožněn. Jestliže se pachatel zmocnil cizího mot. vozidla v úmyslu užívat je delší dobu nebo sice po kratší dobu, avšak za cenu jeho podstatnějšího opotřebení, nejde o tr. čin neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 209a odst. 1 tr. zák., nýbrž o trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 05.09.1972

Spisová značka: 2 Tz 6/72

Číslo rozhodnutí: 17

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Krádež, Neoprávněné užívání cizí věci, Rozkrádání majetku v socialistickém řízení

Předpisy: 140/1961 Sb. § 132

§ 209a odst. 1

§ 209a odst. 2

§ 247 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 17/1974 sb. rozh.

K poměru neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 209a odst. 1 tr. zák. a krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. (ev. rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák.).

Ustanovení § 209a odst. 1 tr. zák. předpokládá, že pachatel má úmysl užívat cizí motorové vozidlo jen přechodně, tj. disponovat s ním jen relativně kratší dobu, aniž by tím však vyčerpал jeho podstatu nebo je podstatně opotřeboval. V úmyslu pachatele cizí motorové vozidlo přechodně užívat musí tedy

být zahrnut i záměr vrátit je po jeho přechodném užití osobě, které bylo odňato anebo této osobě alespoň umožnit, aby obnovila své dispoziční právo s motorovým vozidlem, jehož výkon jí byl přechodně trestným činem pachatele znemožněn. Jestliže se pachatel zmocnil cizího motorového vozidla v úmyslu užívat je delší dobu nebo sice po kratší dobu, avšak za cenu jeho podstatnějšího opotřebení, nejde o trestný čin neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 209a odst. 1 tr. zák., nýbrž o trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. (ev. rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák.).

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 5. 9. 1972 sp. zn. [2 Tz 6/72.](#))

K stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem ČSR Nejvyšší soud ČSR zrušil rozsudek okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. ledna 1972 sp. zn. 4 T 709/71 a okresnímu soudu přikázal, aby věc obviněného B. M. znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. ledna 1972 sp. zn. 4 T 709/71 byl obviněný B. M. uznán vinným kromě jiných též trestným činem neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 209a odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zák., jehož se měl dopustit tím, že se dne 20. 12. 1970 zmocnil v Třebíči osobního automobilu zn. Škoda MB 1000 patřícího Z. S., jezdil s ním a pak jej nechal stát na silnici poblíže Tábora. Za to a za další trestné činy byl odsouzen k podmíněnému trestu odnětí svobody. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 13. 3. 1972.

Proti tomuto rozsudku podal generální prokurátor ČSR dne 13. července 1972 stížnost pro porušení zákona, ve které vytýká, že soud nehodnotil pečlivě ve vztahu k neoprávněnému užívání automobilu zn. Škoda 1000 MB, který patří poškozenému Z. S., všechny provedené důkazy i z hlediska možného právního posouzení tohoto skutku jako trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zák. Obviněný toto auto neoprávněně užíval po dobu asi jednoho měsíce, přečísloval motor a evidenční číslo na štítku auta a vyměnil zámky u spínací skříňky a u dveří auta. Auto pak užíval i pod dvěma různými státními poznávacími značkami. Rovněž mělo být pečlivě hodnoceno, za jakých okolností se obviněný rozhodl toto auto vyvézt dne 20. 1. 1971 po silnici směrem na Prahu, kde auto nechal opuštěné stát.

Generální prokurátor ČSR proto navrhl, aby byl napadený rozsudek zrušen.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. správnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které předcházelo rozsudku, a na podkladě výsledků veřejného zasedání dospěl k těmto závěrům:

Okresní soud na podkladě důkazů provedených v hlavním líčení nezjistil správně všechny skutky, jež jsou obsaženy ve výroku o vině napadeného rozsudku. Nepočítal si také správně při právním posouzení zjištěných skutků. To se týká především skutku uvedeného pod bodem 2 výroku rozsudku. Okresní soud vedle zjištění, kdy a kde se obviněný auto patřícího poškozenému Z. S. zmocnil a jak dlouhou dobu auto neoprávněně užíval, správně také zjistil, že obviněný toto auto užíval pod dvěma různými státními poznávacími značkami, že přečísloval motor auta a karosérii, vyměnil zámky u spínací skříňky a dveří a že přestal auto neoprávněně užívat dne 20. ledna 1971, když se auto stalo nepojízdným, protože došlo k zadření motoru. Už tyto nesporně zjištěné skutečnosti měly vést soud k úvaze, zda v tomto skutku obviněného nejde o trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. a nikoli o trestný čin neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 209a odst. 1 tr. zák. Obviněný se hájil tím, že výše uvedené změny na autu provedl proto, aby při případné kontrole nebyl orgány VB dopaden. Toto tvrzení není nelogické a lze ho přijmout. Avšak nelze pominout, že zároveň znamená, že si tím chtěl obviněný umožnit držení a užívání auta na co možná nejdelší dobu.

Obviněný užíval auto po dobu jednoho měsíce a podle výpovědi poškozeného najezdil téměř 5000 km.

Podle názoru Nejvyššího soudu ČSR nebylo v dosavadním řízení náležitě objasněno, jak chtěl obviněný s autem naložit, když zjistil, že se o původ auta zajímá Bezpečnost. Obviněný nejen, že změnil opětovně na autě státní poznávací značku, ale dne 20. 1. 1971 odjel s autem směrem na Prahu. Pro poruchu auta dojel pouze v obci Chotoviny, okres Tábor, kde auto po uzamčení opustil se záměrem, že se k němu vrátí, opraví ho a pojedje dál. Když však přišel na místo za dva dny, auto bylo již pryč. Je tedy otázka, s kterou se soud nezabýval, zda toto počínání obviněného nesměřovalo k tomu, aby auto zavezl na takové místo, aby nebylo orgány VB nalezeno a aby si tím zajistil další jeho držení a užívání.

Že u obviněného nešlo v kritické době jen o to, ukojit „strašnou touhu jezdit s autem“ svědčí skutečnost, že nejen z auta patřícího poškozenému Z. S., ale i z auta patřícího poškozenému F. M. odcizil značný počet věcí, které u něho byly nalezeny. Pro tento čin byl také obviněný uznán vinným trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák.

Obviněný měl být proto podrobně vyslechnut k jeho skutečným představám o délce držení a užívání auta patřícího Z. S. Nebylo možno spokojit se s jeho tvrzením, že se chtěl jenom „svézt“, když všechny výše uvedené skutečnosti svědčí proti této obhajobě. Dále svědčí proti obhajobě obviněného i skutečnost, že obviněný neukončil držení a užívání tohoto auta ani tehdy, když měla k němu přijet po vánocích 1970 jeho matka, takže hrozilo odhalení jeho lži, že auto má vypůjčené od svého bratra. Proto požádal svědka Z. D., aby o původu auta jeho matce nic neříkal. Obviněný k příjezdu matky dne 8. 6. 1971 vypověděl, že matka pojala podezření, zda auto není odcizené vzhledem k tomu, že znala minulost Z. D. Proto matce řekl, že auto mají vypůjčené od kamaráda. Svědek Z. D. měl být v hlavním líčení osobně vyslechnut, poněvadž jde o osobu, která byla v kritické době v úzkém styku s obviněným a o trestné činnosti obviněného má mnoho osobních poznatků.

Rovněž bylo důležité zjistit hodnotu auta vzhledem k možné přísnější kvalifikaci podle § 247 odst. 2 písm. d) tr. zák.

Pečlivé objasnění všech okolností činu obviněného by umožnilo posoudit, zda v jednání obviněného nejde o čin, kterým si přivlastnil auto patřící Z. S. tím, že se ho zmocnil, tedy nikoliv, že se tohoto auta zmocnil v úmyslu jen ho přechodně užívat, jak na to bylo usouzeno napadeným rozsudkem.